

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1926 szeptember 29.

Felolós szerkesztő: Parkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-29. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K., 1/4 évre 210,000 K., 1/8 évre 105,000 K., 1 hónapra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXIV. évf. 220. szám.

Lelkiismereti inkvizíció

A Biblia nyelvén klasszikus tömörségére es világosságára emlékeztet az a néhány mondat, amelyet Baltazar Dezső püspök fogalmazott meg ma a numerus clausus alkalmazásának legújabb vadhajtásáról. Baltazar püspök nyilatkozatát lapunk más helyén közöljük és aki elolvassa az igazságkutatás tiszta szándékával, — lehet akár a legmegrögzöttebb fajvédő, — igazat kell hogy adjon a magyar kávinizmus vezérférfiának, mert minden szava súlyos pörölyként találja fejen a szeget.

Baltazar püspök szerint egyedül az isten feladata az, hogy felülbírálja annak lelkét, aki úgy határozott, hogy hitét, vallását elcseréli egy más vallással. Bizonyosra vesszük, hogy Baltazar püspök meggyőződése az áttérésről egyezik a miénkkel, mert szerintünk mindenki maradjon józan, tisztességes, dolgozó tagja annak a vallásközösségnek, amelyben született. Egyetlen vallásnak sincs szüksége hasznosló renegetokra, mert a renegetok végeredményében megbízhatatlan emberek, akikről aligha tétélezhető fel, hogy hü fiaik lesznek egy új hitnek, mikor a saját hitüket tegnap könnyűszerrel elhajították. Viszont igen gyakran, a vallásváltoztatás filozófiai vagy érzelmi elgondolás eredménye, amely esetekben a kikeresztelkedés ellen becsületos és igazságos embernek kifogása alig lehet, mert ha a hit-elhagyás indítóoka lelkiismereti megfontolás eredménye, akkor földi halandónak a hitehagyott nem tartozik felelősséggel.

Klebensberg kultuszminiszternek a numerus clausus „enyhítésére” kiadott egyik „liberális” rendelete valósággal buzdítja a hitehagyottságra a továbbtanulás elől elzártszó ifjakat, mert a rendelet szerint ezután a kikeresztelkedettek akadály nélkül felvehetők az egyetemre. Ezzel szemben a fajvédő tanynersapkások nyomására a kultuszminiszter tegnap megáltoztatta új rendeletét és úgy döntött, hogy a felvételre jelentkező kikeresztelkedettek sorsa felett egy egyetemi fakultás tanári kara dönt, amennyiben rájuk tartozik annak a megállapítása, hogy az illető ifju nemcsak azért keresztelkedett-e ki, hogy így bejusson a tudomány csarnokába?

Amilyen abszurd alkotás a numerus clausus, ép olyan abszurd a kultuszminiszter újabb, sőt legújabb rendelkezése, mert a gyakorlatban ez a rendelkezés nem egyéb a legszörnyebb lelkiismereti inkvizíciónál. Még a feltételezése is képtelenség annak, hogy az egyetemi tanárok kara felülbírálhasson egy kikeresztelkedést, hiszen a kikeresztelkedett egyén csak istenének tartozik felelősséggel. Bármilyen kiváló emberek legyenek az egyetemi professorok, nem

hihetjük, hogy alkalmazkodjanak a kultuszminiszter új rendelkezéséhez és tiszta lelkiismerettel elvállalják itt a földön a Teremtő égi seregét. Egyik ember a másik lelkében sohssem olvashat kérélehetetlen bizonyossággal, nem tudjuk elhinni, hogy akadjon az egyetemi tanárok között akár csak egyetlen is, aki felelőssége teljes tudatában megállapíthassa a kikeresztelkedettől, vajjon hasznoslesésből hagyta-e el

a hitét, vagy magasabb rendű meg-gondolásból?

A fajvédő diákok különítménye el tudta fogadtatni álláspontját a kultuszminiszterrel és Klebensberg gróf legújabb módosítása a fajvédő mentalitás és a fajvédő erkölcs bélyegét viseli magán. Az ország haladó szellemű tömegei pedig méltó megvetéssel fordulnak el tőle a legújabb kurzus-hóstejtől.

Klebensberg nyilatkozatát a numerus claususról és az áttérések összekapcsolásáról óriási ellenhatás fogadta

Baltazar püspök: „Képtelenség a beleavatkozás abba, hogy valakinek más vallásra áttérése milyen lelki motivumból készült”

Gróf Klebensberg Kuno kultuszminisztert ismert rendeletében a tanév kezdetén

úgy magyarázta a numerus clausus törvény rendelkezéseit, hogy az nem vonatkozik a kikeresztelkedett zsidókra.

A rendelet s az Adám professor sebészstanári kinevezése miatt valószínűs ébredő pergőtűz indult meg a kultuszminiszter ellen, aki tegnap módosította magyarázatát s a professor megiszterek előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy

a miniszter az egyetemi kara bízza esetenkénti való mérlegelését annak, hogy a kikeresztelkedés nem „in fraudem legis”, — a törvény kijátszására — történt-e?

A módosítás nagy ellenhatást váltott ki a magyar közvéleményben. Az ellenhatás oka egyrészt az, hogy

a módosítás lehetetlen feladat, ha a kar lelkiismeretesen akarja elbírálni az egyes eseteket.

Hiszen a törvény tiltja 18 éves korig a más vallásra áttérést s így a tiszta, belső meggyőződésből áttérés ideje pontosan összeszik az ifju egyetemi beiratkozási idejével. Másrészt az egyházak maguk a legszigorubb vizsgálat tárgyává teszik az áttérések indokait így

minden telekezetet megalázó az, hogy a kultuszminiszter a keresztyén egyházakon kívülálló személyek elbírálására akarja bizni, hogy az áttérés nem a törvény kijátszására történt-e, vagyis végeredményképen a döntés afelett, hogy az illető egyház helyesen járt-e el az áttérének a vallásfelekezeti kötelekeibe felvételénél.

A kultuszminiszter e legújabb ténykedésére vonatkozólag ma dr.

Baltazar Dezső a következőket mondta:

— Amint az egész numerus clausus rendszerét lényegében elvileg és gyakorlatilag is képtelennek, károsnak és igazságtalannak tartom, egész természetesen, hogy a belőle jövő minden konzekvenciát is annak tartom és egy cseppet sem csodálkozom azon, hogyha egy ilyen képtelen intézmény, mint a numerus clausus intézménye, további képtelenségeket szül, mint amilyen képtelenség a beleavatkozás abba, hogy bárki is felülvizsgálja azt, hogy valakinek más

vallásra áttérése milyen lelki motivumból történt. Ez a vizsgálás egyedül csak az Isten számára van letéve, annak joga, lehetősége és hatalma. Ember ebbe be nem avakozhat anélkül, hogy lelkünket szabadnak teremtett isten ellen ne vétkeznénk.

Az egyik budapesti lap munkatársa ma délelőtt a Pázmány Péter Tudományegyetem teológiai fakultásán megfordult és néhány teológus professor előtt felvetette a kérdést: mi az álláspontja ebben az ügyben. A professorok ezt mondták:

— A kérdés konkrétumához tulajdonképen nem szólhatunk hozzá, mert az politika, amihez az egyháznak semmi köze nincs. Bármiféle magyarázatot is adnánk, az a vád illelhetne meg, hogy vagy a kultuszminiszterrel akarunk ki-kezdni vagy mellette akarunk szólni.

Mi a magunk részéről egész tárgyilagosan és a numerus clausus körül keletkezett harcoktól és magyarázatoktól függetlenül, csupán az egyház álláspontjára hivatkozhatunk és ez az, hogy

felnőttet abban az esetben lehet kikeresztelni, ha azon az egyház embere a megígazulás ismérveit tapasztalja.

Ezek az ismérvek viszont egyáltalán nem aktuális természetiek, ezeket az ismérveket évszázadokkal ezelőtt állapította meg a tridenti zsinat.

Közel ötszáz pályázati kérvény érkezett be a városi tisztviselői állásokra

Kedden járt le a pályázati határidő a betöltésre kerülő városi tisztviselő állásokra. A határidő lejártáig a főispáni hivatalhoz közel ötszáz pályázati kérvény érkezett be, amelyek egy iratszekerényt majdnem megtöltenek. Tár-szeker kell majd a kérvénytömegeknek a vároházára való átviteléhez.

Azokon kívül, akiknek nevét már közöltük, a nagyobb állásokra a következők adták be az alább megjelölt állásokra pályázatukat:

Alügyésznek (1): dr. Barna László ügyvéd, dr. Kertész Endre ügyvéd, dr. Ménes Lajos ügyvéd, dr. Soós Mihály ügyvéd.

Tisztiorvosnak: dr. Széll Kálmán orvos, dr. Berényi István és dr. Salánky József tanársegéd.

I. (1) és II. (5) osztályu aljegyzőnek, illetve I. és II. osztályu fogalmazónak: dr. Koller József közép. gyakornok, dr. Szabó Gyula tb. aljegyző, vitéz dr. Kiss József tb. aljegyző, dr. Szabó László (II. osztályunak), dr. Gottenhuber

Henrik tb. közép. fogalmazó, dr. Orosz Arpád II. oszt. fogalmazó I. o. fogalmazónak vagy II. o. aljegyzőnek. Szegedi Lajos tb. aljegyző. H. Kiss József tb. tanácsnok az iflyformán szervezett I. o. aljegyzői állásra. Joó István h.-aljegyző! Mille Jenő dr. seg. hiv. kezelő, Galacsi Géza ügyész, díjnok, dr. Lackó József tb. fogalmazó, Való Antal I. o. fogalmazó, dr. Kupinszky Sándor tb. aljegyző, dr. Bodnár József tb. aljegyző, dr. Joó István, dr. Laczkó József tb. fogalmazó, Rankay Jenő adópénztáros főpénztárosnak, dr. Nagy Zoltán I. o. alejgyzőnek, Dömsödy Kálmán irodatiszt irodaigazgatónak, dr. Orosz István tb. fogalmazónak, Poroszlav László tb. aljegyző II. o. aljegyzőnek, dr. Tolnay Elemér anyakönyvvezető I., II. aljegyzőnek vagy I. II. o. fogalmazónak, Borsos József tb. tanácsnok műszaki tanácsos ügyosztály-vezető műszaki tanácsosi állásra, Botos Ernő tb. mérnök mérnöknek, ifj. Dömsödy Imre tb. aljegyző II. o. aljegyzőnek, vagy I. o.

A könyvszerü adóztatás

Miért nem fogadják el a vallomásokot?

Írta: *Diczig Alajos*
kamarai s.-titkár.

II. REFORMOK.

A pénzügyminiszter ur kijelenti: „a panaszokat orvosolni fogom”. Egészen bizonyos, hogyha ez a szellem, ami ma uralkodik, továbbra is megmarad 1927, 1928-ban stb., az akkori pénzügyminiszter fog ilyen megnyugtató kijelentéseket tenni. Tavaly talán nem Bud pénzügyminiszter volt az, aki a pénzügyigazgatókhoz rendeletet intézett, amelyben szigorú rendszabályok terhe mellett figyelmeztette őket, hogy a magánháztartás és államháztartás érdekeit egyeztessék össze? Milyen lelkesen ünnepeltük e rendelet célját — és mennyire nem lett belőle semmi, legkevesebb a pénzügyigazgatók hibájából.

Most a pénzügyminiszter azt mondja, hogy a pénzügyigazgatók kötelesek lesznek az adóhivatalok ügymenetét évenként megvizsgálni, a tisztviselőket kötelelességeikről kitanítani s hónapoként a minisztériumnak tapasztalataikról jelentést tenni. Négy, öt kiváló szakember be fogja az országot utazni tapasztalatok szerzése végett. Felülvizsgálják a kivetéseket s ők is jelentést tesznek. Az igazgatói értekezlet már meg is volt s már a pénzügyigazgató urak tarsolyában van a gyógyító balzsam, amivel minden seb begyógyul. Ezeket az értekezleteket rendszeresítik s a tisztviselőknek tanfolyamokat fognak rendezni.

Ez mind szép, helyes, de nem kell hozzá profétáknak lenni, hogy állítsuk:

ha a bizalmatlanság szelleme marad továbbra is uralkodó, a jövő Budja épügy magához fogja citálni a pénzügyigazgatókat, épp ilyen megnyugtató, keserű csitító kijelentésekre fog kényszerülni, mint most a pénzügyminiszter ur.

Ellenben utasítsa a pénzügyminiszter ur a m. kir. adóhivatalokat arra, hogy alapvető elv legyen a könyvek tisztelete. A vallomás ne legyen fölösleges makulatura papír, hanem hiinduló pont az adómérleg elkészítésére. Az érdekeltiség lélelme fel fog azonnal engedni, mihelyt látja, hogy vallomását tisztelik s azt elfogadják. Valamelyik félnek még átmeneti veszteségek árán is el kell kezdeni a bizalmatlanság kínai falának lebontását s ez csak a hatalmasabb fél, — az állam lehet.

Meg kell azonban szabadítani az adminisztrációt attól, hogy minden adóalanyra nézve évről-évre kivesse úgy az általános kereseti, mint a jövedelem és vagyonadó. Az adóalanyok legnagyobb részét kisiparosok, kis-kereskedők, albérlébe adók teszik ki, akik vallomást nem adnak, hanem adóalapjukat becslés alapján állapítják meg. Ez évről-évre óriási terhet jelent, tisztán az elv kedvéért, hogy személyes adókról van szó, így több évre megállapítani az adót nem lehet. Ez tisztán teória. Gyakorlatban ezekre az adóalanyokra vonatkozó kivetés becslés útján történik, ami

fogalmilag kizárja a tiszta kereset pontos megállapítását s így valójában az általános kereseti adó s közvetve a jövedelem és vagyonadó ezekre az adóalanyokra nézve hozadéki jellegű.

De nemcsak adminisztrációs szempont szól a dolgok ilyen rendezése mellett, hanem szól az a körülmény is, hogy ezeknek az adóalanyoknak a jövedelme nagyobb kilengést nem szokott mutatni s ha egy-két főnyeremény-nyerő akad majd közöttük, még mindig mód nyílik ezek jövedelmi adójának felemelésére, illetőleg, ha lényegesen csökken az adóalap, mód nyílik a cikluson belül a leszállításra.

Végül az adókvetés ezt a sok kisegisztenciát évről-évre izgalomba hozza. A társadalmi béke, a gazdasági élet nyugalma azoknál, akik könyveket nem vezetnek és vallomást nem vezetnek és vallomást nem adnak szintén a 2—3 éves adókvetés mellett szól.

Ha tehát azon adóalanyok adóját, akik könyveket nem vezetnek és vallomást sem kötelesek adni, nem évről-évre fogják kivetni, hanem 2—3 esztendő ciklusonként, megszabadjuk az adminisztrációt egy óriási te-

hertől s így a könyvek alapján készült vallomások felülvizsgálásával s az adómérleg igazságos kidolgozásával alaposan el fog tudni készülni. De amikor tízezer adóalany fizetési meg-hagyásával határidőre (az idén jun-15-re) el kell készülni, akkor komoly mérlegkritikát és mérlegcenzurát várni nem lehet.

Vargha államtitkár ur, valamint leg-utóbb a pénzügyminiszter ur már többször foglalkozott e kérdéssel, de az ő tervük az, hogy az adóalanyok között kivételt nem tesznek s minden-kinék az adóját több évre fogják egy-szerre kivetni.

Ez nagyon veszedelmes álláspont s amellett a jövedelem és vagyonadó halálát jelentené. A legkiadósabb adó-alanyok épen azok, akik vallomást adnak be s könyveket vezetnek. — Ezekre nézve ez a terv a jövedelem-adó megkövesítését jelentené s

ha más név alatt is, a régi III. oszti. kereset adó jönne vissza

Neveket ad a város a névtelen uccáknak

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután Vargha Eemér dr. tb. főjegyző elnökele alatt ülést tartott, amelyen több mint 28 ügyet tárgyalt le. Az ügyek legnagyobb része általános illetményeket, vagy egyes tisztviselő, vagy alkalmazottak illetményét érintő kérdésekről szolt. Ezeket az ügyeket Vásáry István dr. polgármesterhelyettes főjegyző ismertetette és az előterjesztéseket a bizottság hozzászólás nélkül tette magáévá.

Ez ügyek között elsősorban ismertetette a belügyminiszter leiratát azokra a közgyűlési határozatokra vonatkozóan, amelyeket a közgyűlés a tisztviselők létszámának megállapítására és a tisztviselők és alkalmazottak illetményének rendezése ügyében hozott. A miniszter a határozat egyes megállapításait nem hagyta jóvá, egyeseket pedig módosított. Így különösen sokalta a városi pótlék összegét.

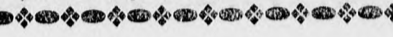
A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a miniszteri leiratot ama részeiben, amelyek nem érintik a határozatokat, a közgyűlés vegye tudomásul, ama részekkel szemben, amelyekben módosítások vannak, vagy amelyekkel a jóvá-hagyást megtagadta,

írjon fel a közgyűlés, a városi pótléknak a közgyűlés által meghatározott összegét pedig utalja ki továbbra is.

Allamfinanciális érvek: a jövedelem-adó rugékonysága is a terv ellen szól. Az érdekelttség e terv ellen bizonyára a legerőteljesebben állakozni fog, mert ez már igazán a jövedelem és vagyonadónak, általában a személyes természetű adóknak temetését jeleníti meg. Az adóvallomások tisztelete viszont magával kell, hogy hozza a hamis vallomások szigorú büntetését. Végül is szakítani kell azzal a felfogással, hogy az állam szándékos megrovíditése nem olyan deliktum, amely következményeiben az elítélte sem a közéleti szereplés, sem politikai vagy más érvényesülés terén hátrányt nem von maga után. Az adócsalásról szóló törvény néhány példát statuáló alkalmazása feltétlenül gyógyító hatással járna.

Aki a vallomások tiszteletét hirdeti, hirdetnie kell a hamis vallomások szigorú büntetését is.

A jogorvoslati eljárás reformjára e cikk keretében már nem térhetünk ki, mert célunk, megmaradni az I. fokú kivetés keretei között. Szerény véleményem szerint mindaddig, míg az itt jelzett irányban nem történik intézkedés, még a legjobb indultu gyógyítási és orvoslási módok is csődöt fognak mondani s kezdődik újra a dolog, hol ilyen, hol olyan variációban előlről. Ahogy a zenében mondják: Da Capo al Fine.

Amaz előterjesztéssel szemben, hogy a vállalati alkalmazottak részére önálló nyugdíjintézetet létesítsenek, a bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy ezt az ügyet véglegesen vegye le a napirendről, mert egynehány vállalati alkalmazott kedvéért

nem érdemes önálló nyugdíjintézetet létesíteni,

hanem mondja ki, hogy ezek az alkalmazottak is a városi nyugdíjintézet tagjai legyenek és amennyiben ezek nyugdíja valami deficitet okozna, a városi nyugdíjalapnak ezt térítse meg az illető vállalat.

Több társörvényhatóság megkeresésére a bizottság felirat intézését javasolja a kormányhoz az irányban, hogy a kormány a brazilai kivándorló magyarok védelmére védőirodát állítson fel.

Pest Pilis Solt Kiskun várme-gye és Balassagyarmat amaz át-iratára, hogy Debrecen város is írjon fel a trianoni békeszerződés revíziója ügyében, a bizottság azt javasolja, hogy a közgyűlés ezt a megkeresést vegye tudomásul azzal, hogy

nincs olyan magyar ember, aki megnyugodna a trianoni szerződés intézkedéseiben és nem lehet olyan magyar kormány, amelynek minden ténykedése ne arra irányulna, hogy a békeszerződés megváltoztassék,

e munkában azonban a magyar kormányknak nincs szüksége a törvényhatóságok támogatására.

Javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a Magyar Nemzeti Szövetség tárgysorsjátékának sorsjegyeiből 1000 darabot vegyen meg 5 millió koronáért.

Markovits Elemér dr. törvényhatósági bizottsági tag amaz indítványát, hogy

a választott bizottsági tagok sorában megüresedett bizottsági tagsági helyeket választással betölthessék,

a bizottság pártolón terjeszti a közgyűlés elé azzal, hogy ezeknek az ujonnan megválasztandó bizottsági tagoknak a megbízatása addig tart, amennyi időre azt a jelenlegi, vagy meghozandó új törvényhatósági választási törvény megszabja.

Javasolja a bizottság: mondja ki a közgyűlés, hogy a cserkészek részére öt hold földet a nagyerdei katonai lőtér területéből elvileg átenged, a valóságban azonban csak akkor adja át, ha a katonaság, amely ezt a területet még birtokban tartja, azt a városnak visszaadja.

Az egyes telepeken és kertészekben már meglévő, vagy most létesítendő uccákra vonatkozóan a következő uccaneveket javasolja a bizottság:

A Kats telepen: Szeder, Szeremley, Hevesi, Buza, Ilona, Kender, Sárosy, Cserey A. Poroszlay és Márk Endre telepen: Molnár, Sebes, Tarr. A Tisztviselő telepen: Földi, Forgách, Bornemissza. Az Emerich telepen: Rezeda, Mályva. A Csapókerthben: Fehér, Jázmin. A Köntöskertben: Vasöntő, Fekete. A Sestakerthben: Szilágyi. A Tócsakerthben: Kacsokovics, Faiskola, Sár-vary, Brassay, Vass Pál. A Rendőrségi palota mellett: Blaháné, Uj-fázi. A Wesselényi téren keletkezett új területeken: a Homokkert ucca helyett Wesselényi ucca és Irinyi ucca. A Libakert ucca helyett Dóza ucca. A telepen lévő Kossuth Lajos ucca helyett Tán-csics ucca. A Hadházi ucca helyett Kassai ucca. A Boeckay tér beépítése folytatán keletkezett területeken: Baranyi ucca. A Dobozi temető területén: Kolozsvár, Munkács, Arad, Szatmár, Ungvár, Temesvár, Szabadka, Késmárk. Az Ujvárosi ucca helyett Pozsony ucca, a Sziv ucca helyett Nagyvárad ucca. Az Onossay uccából nyíló ucca Árva ucca.

A bizottság javasolja, hogy a történelmi neveket ellátott uccák neve alá odairják, hogy az illető név megszemélyesítője ki volt.

Javasolja a bizottság, hogy a közgyűlés hagyja jóvá a városi tanácsnak amaz intézkedését, amely szerint a Rakovszky utcánál, mivel Stern Imre, az építési vállalkozó nagyon előnyös ajánlatot tett, két kislakást építsenek összesen 16 lakással.

Több kisebb ügy letárgyalása után az ülés este hat órakor ért véget.

— Meghalt az öngyilkos bárándi asszony. Szathmáry Lajosné, bárándi asszony, aki öngyilkossági szándékból marólugot ivott és súlyos sérüléssel a debreceni egyetemi sebészeti klinikán feküdt, két napi szenvedés után meghalt. Kihallgatni nem lehetett és így nem sikerült megállapítani, hogy miért lett öngyilkos.

Meghívó.

Az idei borászati kiállítás október hó 3-án, vasárnap nyílik meg **Abaujszántón, a Tokaj-hegyaljai borvidék legexponáltabb helyén.**
(Nyitva: október hó 3-ától 6-áig.)

Zimmermann Lipót és Fiai

bornagytermelő és bornagykereskedő világ cég (Sürgöncyim: Zimmerson), mely ezidén ünnepi alapításának hatven esztendő fordulóját, jubiláris kiállítására, pincészetének megtekintésére ezúton is meghívja mélyen tisztelt vevőit.

Klein An

Tolna.
rületben a
eredmény
Antal 3
1476 és M
szavazato
Antal me
szolut töb

♦♦♦♦♦

Októb
a

Megirt
sikkszó
Lambing
honvédegy
vadiratol
a főtárgy
október 4
szárlaktar
nagyteren

A bünp
meg és a
számára
fog tartar
nagynak,
kója, —
lakik, —
levelet irt
tesz apja
utjára tér

♦♦♦♦♦

— Ezüst
roly és n
e hó 26-án
ves ünnep
25-ik évfo
álló jubila
a rokonság
és ismerős
taikkal. —
Perger
kabinetiroc
idején az
nősznagya
egy évvel
mazottak
évforduló
ronára egé
lekedetért
mond az l

Gróf

S

S

R

Reo

be

f

A vers

üzem

KÖOLA

Feren

Klein Antal Tolna képviselője

Tolna, szept. 28. A tolnai kerületben a képviselőválasztás végeredménye a következő: Dr. Klein Antal 3720, dr. Lipcsey Miklós 1476 és Mádý Kovács Dénes 713 szavazatot kapott. Tehát dr. Klein Antal megkapta a szavazatok abszolút többségét.

Október 4-én tárgyalják a Lambing-ügyet

Megirtuk, hogy a milliárdos sikkszó gazdasági főhadnagynak, Lambing Jánosnak az ügyében a honvédtörvényszék már elkészítette a vádiratot. A honvédtörvényszék a főtárgyalást is kitűzte, melyet október 4-én tartanak meg a huszárlaktanyában lévő hadbírószobában.

A bünperben 31 tanút idéztek meg és a tárgyalást a tanúk nagy számára való tekintettel, 2 napig fog tartani. A sikkszó főhadnagynak, aki a katonai fogda lakója, leánya, — aki Temesváron lakik, — a napokban egy hosszú levelet írt, melyben szemrehányást tesz apjának azért, hogy a bün utjára tért.

— Ezüstlakodalmom. Kesserű Károly és neje szül. Szalay Mária e hó 26-án tartották meg szép és kedves ünnepség keretében házasságuk 25-ik évfordulóját. A köztisztviselő álló jubiláns házaspárt ez alkalommal a rokonságon kívül számos jó barátai és ismerősei halmozták el jókívánataikkal. — Az ünnepségen résztvett Perger Károly kormánytanácsos, kabinetirodai főigazgató is, ki annak idején az ünneplő házaspárnak egyik nájszónája volt. Kesserű Károly, ki egy évvel ezelőtt a Kereskedő Alkalmazottak részére alapítványt tett a évforduló alkalmával az 1.009.000 koronára egészítette ki. Ezen szép eseményekért ez uton is köszönetet mond az Egyesület vezetősege.

Gróf Kinsky Ulrich
szencziósi
svábhegyi
rekordját

Record-Rex
benzinnel
futotta!

A versenyzők 90%-a ezt az
üzemanyagot használja!

„STEAU“
KÖLAJKERESKEDELMI RT.
tiszántúli fiókja
Ferenc Józsa-ut 46.
Telefon: 13-23.

A mozdonyvezetőt terheli a felelősség a halálragázott ujfehértói pásztorgyerek pusztulásáért

Megirtuk, hogy szeptember hó 18-án délelőtt 10 és 11 óra közt Ujfehértó község határában a vonat elütötte Som Imre 12 éves pásztorgyereket, aki még aznap belchalt sérüléseibe. Az eset részletei a következők: Som Imrét szegény özvegy édesanyja küldte ki a mezőre, hogy ott Molnár Gábor ujfehértói hentesmester birkáit őrizze. Somék olyan szegények voltak, hogy még a gyerek kosztjára sem tellett s a kis Som Imre a napi étkezésért vállalta el a birkapásztorzást. A jelzett nap délelőttjén a pásztorgyerek a vasúti sínek közelében legeltette a birkákat, körülbelül a Károly-pusztával egy irányban.

A fiu ugylátszik elálmósodott, mert felment a vasúti töltésre és egy kis hidon a sínek között lelehüdt és elaludt. Ugyan-ebben az időtájtban teljes sebességgel jött Debrecen felől az 1742-ös számú próbamozdony,

amelyen Szegedi András mozdonyvezető, S. Nagy Gábor fűtőn kívül Pethő Gyula debreceni fűtőházi mérnök, Balázs Károly műhelyi mérnök és Kocsis Béla géplakatos tartózkodtak.

A nyomozás adatai szerint a pálya ezen a részen olyan egyenes, hogy három-négyszáz méternyi távolságot könnyen be lehet látni. Idősb Mikó Mihály 51 éves mezőőr, aki szemtanúja volt a szerencsétlenségnek, a következő módon beszéli el annak lefolyását:

A Schadl tanács enyhe büntetést szabott ki a bíróság előtt is demagógoskodó Kádár Lehelnek

Budapest, szept. 28. Kádár Lehel a Szózat 1926 január 16-iki számában „Le kell számolni velük” címmel cikket írt, amelyben a frankhamisítás ügyével kapcsolatosan

a magyar zsidóságot ellenséges orvtámadó bandának titulálta.

A hosszú cikkben az ügyészéggel felekezeti elleni izgatás büntetését látta és eljárást indított Kádár ellen, aki, ma a Schadl-tanács előtt azzal védekezett, hogy politikai szüköszerűségről írta meg cikkét.

— Bizonyos oldalról intést kaptam — mondta Kádár Lehel — és kiléptem a porondra. Megállapodtam a fajvédő vezérekkel, hogy megkezdjük az offenzívát a frank-ügyben a liberális sajtó ellen. Senki felekezeti bántani nem akartam. Ha engem Weltner Jakabnak hívnának és a hazát úgy elárultam és gyaláztam volna, mint Weltner Jakab, akkor nem állnék a bíróság előtt.

— Micsoda kijelentés ez, — szölt közbe Schadl elnök — ezért rendreutasítom.

A vádat képviselő Moldoványi ügyészéggel aelnök vádbeszédében Kádár megbüntetését kérte, mivel cikkében a zsidóságot hazaáruló orvtámadó bandának állította be s az egész cikk hangja és

— A mozdonyvezető nem vette észre a síneken alvó gyereket, mert félig hátra fordulva beszélgetett a mozdonyon levőkkel, éppen ezért nem is sípolt. Körülbelül 12 méterre lehetett a fiutól, amikor megpillantotta s ekkor sípolás helyett csak ennyit kiáltott rá: Hé!

— A következő pillanatban, mondja az öreg mezőőr, a gyerek bukfcencet vetett, majd mikor a mozdony tulment rajta, visszaesett a sínre. A mozdonyvezető megállította a gépet, leszállt és a súlyosan sérült fiut a gyepre fektetve, Szlávik József 127-es számú vasúti őrre bízva, tovább hajtott mozdonyával.

A fiu tátott szájjal, véres fejvel feküdt a tüvön

s első segélyben egy Gargya Ferenc nevű cigány részesítette, aki vizet hozott és azt a gyerek szájába öntötte. Som Imrénél bal arcáról a húst az ütés teljesen lehorzsolta, balszeme kifolyt s állkapcsa deformálódott. Az arra járó Mikó Sándor vette fel talpigájára és vitte be Fekete Jenő ujfehértói orvoshoz, aki a szerencsétlenül járt gyermek sebeit bekötötte és nyomban beküldte a nyiregyházi Erzsébet kórházba, ahol azonban dacára a gondos kezelésnek, még aznap délután fél 6 órakor meghalt.

A nyomozás adatai szerint a mozdonyvezetőt gondatlanság terheli, a bünvádi eljárást megindították ellene.

a benne foglalt tényállítások alkalmasak arra, hogy a zsidóság ellen izzó gyűlöletet keltsenek.

A törvényszék ítéletében a büntetőtörvénykönyv enyhítő szakaszának alkalmazásával izgatás vétségében mondotta ki bünösnek Kádár Lehel és ezért tíz napi fogházbüntetésre ítélte a következő indoklással:

— A bíróság a Kuria gyakorlata szerint a zsidóságot felekezeti tekinteti.

Az ügyész és Kádárék megfellebbezték az ítéletet.

Rögtön ezután Kádár Lehelnek egy másik perét tárgyalta a Schadl-tanács. Kádár Lehel a Szózat január 28-iki számában „Keresztények, egy táborba” címmel újabb cikket írt, amelyben azt fejtegette, hogy

fel kell gyújtani az antiszemitizmus lobogó tűzét.

Izgatás büntette címén indult meg ebben az ügyben is az eljárás Kádár Lehel ugyanazzal védekezett, mint eső perében.

— Politikai cikk volt, semmiféle lázítást nem követtem el.

Moldoványi ügyész kérte Kádár Lehel megbüntetését.

A törvényszék ezen cikk miatt is bünösnek mondotta ki Kádár Lehel a törvénykönyv enyhítő

szakaszainak alkalmazásával izgatás vétségében és ezért újabb tíz napi fogházbüntetésre ítéltek.

Az ügyész súlyosbításért megfellebbezte ezt az ítéletet is.

Nem csökken a fasiszták vérszomja

Páris, szept. 28.

Massard városi tanácsos, aki a Matinban „Vándorlevelek” címen utazási leírásokat küld, mostani levelében azt közli, hogy

a fasiszták az olasz-francia határon jelentékeny csapatokat mozgósítottak.

Minden határvárosban alpesi vadászok táboroznak, így Ivren határvároskában legalább is két ezred.

Milanó, szeptember 28.

Turati, a fasisztapárt főtitkára, aki néhány nap óta állandóan érintkezésben volt Mussolini miniszterelnökkel, egy népgyűlésen tegnap Bresciában feltűnő beszédet mondott, amelyben a halálbüntetés bevezetéséről tett érdekes kijelentéseket. Turati hangsúlyozta, hogy

a fasiszta-párt nem tűrheti, hogy Luzetti, Mussolini merénylője hónapokon, sőt éveken keresztül üljön a börtönben.

A fasiszta-párt el van tökélve arra, hogy Olaszország létérdekeit nem engedi többé oly egykönnyen kockára tenni. Mussolini merénylői ügyében az eljárást a lehető leggyorsabban be kell fejezni s

mindazoknak, akik kezüket emelték a duce ellen, életükkel kell fizetniük vakmerőségükért.

A halálbüntetést minél előbb be kell vezetni, még pedig visszaható erővel, hogy ne csak Luzetti, hanem a többi merénylő is elérje méltó büntetését.

Továbbképző tanfolyamok a bécsi orvosi egyetemen

A bécsi orvosi fakultás a végzett orvosok szaktudásának kiegészítése és tökéletesbítése céljából évenként az orvosi tudomány valamennyi szakára kiterjedő tanfolyamokat szokott rendezni. A tanfolyamok német nyelven tartatnak.

A tanfolyamok tartalma felől részletes felvilágosítást nyújtó, az 1926/27. tanévre kiterjedő jegyzék az orvosi fakultás u. n. Kursbureaujánál (Kursbüro der Wiener Medizinischen Fakultät), Wien, VIII/1., Schloßergasse 22., díjmentesen szerezhető. Eme jegyzék felvilágosítást nyújt a tanfolyamokon való részvétel feltételei felől. A fentemlített hivatal ugyancsak díjmentesen szóbeli felvilágosítást is nyújt. Levélbeli felvilágosítást kérők csatoljanak válaszbélyeget levelükhöz. A hivatal a lakás és ételmezésre vonatkozó felvilágosításokkal is szolgál.

A fenti tanfolyamokon kívül évenként négyszer: februárban, júniusban, szeptemberben és novemberben két-két hetes „Nemzetközi továbbképző tanfolyamok” (Internationale Fortbildungskurse) tartatnak. Az eme tanfolyamok tárgyát az orvosi tudomány bizonyos elhatárolt szakáiban elért vívmányok képezik. Eme tanfolyamok programja a titkárságtól, Wien, IX., Porzellangasse 22. (Obermedizinalrat Dr. Kronfeld), valamint a fentemlített hivataltól szerezhető meg. Jelentkezni lehet a két hivatal egyikénél.

HIREK

Életbiztosítás

A kávéház szomszéd fülkéjéből áthallatszott a beszélgetés:

— Nézze kérem, ne mondjon ellent. Ma minden embernek szüksége van életbiztosításra. A város tele van építkezésekkel, akármelyik uccán a fejére esik egy tégladarab. Vége, slusz. Mit csinál az özvegye, a gyermekei?

— Ugyan. Én az ucca közepén szoktam járni.

— Azt hiszi, nem ott vár rá a legnagyobb veszedelem. Autó, villamos, teherszállító szekér pillanat alatt halálra gázolja.

— Mindig vigyázni szoktam...

— És ha még úgy vigyáz? Debrecenben mindig poros az ucca. A por egy köbcentiméterében hetvenöt millió baktérium furdik. Gondolja, hogy magának kiváltsága van ellenük? Egy jó kis tifusz hehehe és már egy hét múlva künn pihen uraságod a Cegléd uccai temetőben. A gyerekek rinak, nincs a háznál betevő falat...

— No, hallja, ez mégis valószínű. A tifusz...

— Hát nem tifusz. Más. Mondjuk tuberkulózis, a kedves, kis tubika. Debrecenben ugys nagyon otthonos. Tudja, hogy itt minden emberre tiz tuberkulotikus esik. Ön tán nem az?

Ugyan ne tagadja. Hát ez a két tüdőroza az arcán, a szemgödörök becsütek, az innye a fogak körül karikás, a fül západt, a szemhéj belső oldala vértelen, a tüdő hallhatóan zörög.

— Merné mondani, hogy éjszakánként nem köhög, izzad, kéthetenként vért köp? Ez a biztosítás...

— Hát ez kegyetlenség. Tudja, hogy én hipokonder vagyok? Van szíve így feldülni az ember idegrend...

— Van szívem, azért beszélek, mert van. Ha nem volna, hagynám éhezni az özvegyét és az árváit. Azt hiszi, hogy több bacillus nem kóborog az uccán csak az az egy, amelyiktől a tüdővészit kapja? Este megy hazafelé, jön a városi seprőautó és veri fel magának csapatostul a legveszedelmesebbeket. Hólyaghimlő, hastífusz, pestis, kolera, mind magára leselkedik. Mi az? Egyszerre fehér lett az arca. Nem szédül, nincs hányingere? Igen? Látja, ez például a kolera. Nem ritka szeptemberben. Vigyázzon, mert lecsik. A mi életbiztosító...

— Elég! Elég! Ne bántson...

— Ember, hiszen meg akarom menteni. Minden csupa veszedelem itt körül. Elkapar egy pattanást az orrán, belecsik a sebbe a porból egy kis baci és kész a merevgörcs. Tudja, hogy mi az? A legirtózatosabb kín.

— Nincs is patta...

— De lehet. A mi életbiztosítónk...

— Megölöm, ha...

— Mi az? Már habzik a szája. Az idegek görcsösen vonaglanak, az izmok játéka mutatja. A fogak összecsiszorognak. A homlokról ömlik a verejték. Nem harapta meg önt kutya? Vagy macska?

— De... tán két héttel... ezelőtt megkarmolt az unokahugom macskája.

— Jézus! Tisztára a veszettség.

— Tudja, mi lesz önnek holnap. Konstatálják a veszettség kitérését, szétfeszítik az összecsiszoruló fogait s az orvosi konzilium belebotol öt gramm sztrichnint. Egy perc alatt vége. Nézzé, írja alá, amíg lehet. A családja

Sofförtanfolyamra
a beiratkozások megkezdődtek.
Pannonia Garage, Piac u. 42.

kenyerét biztosítja. Itt a kötvény. — Gyorsan, gyorsan.

— Jaj! Nem bánom, adja...

— Pincér! Tintát, tollat!

RYL.

Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban.

Szerdán, ünnep előestéjén fél 6 órakor. Csütörtökön ünnep reggel Hazkarah fél 7 órakor, Muszaf-ima és Hazkaraht megelőző hit-

szónoklat délelőtt 10 órakor, délután 4 órakor és este háromnegyed 6 órakor. Pénteken Szimchas-tóra reggel 7 órakor, Muszaf-ima délelőtt 10 órakor és este fél 6 órakor.

Szombaton reggel 7 órakor. A Kápolnási uccai templomban ifjúsági istentisztelet hit szónokkal délelőtt 10 órakor, Muszaf-ima a Deák Ferenc uccai templomban délelőtt fél 11 órakor, délután fél 4 és este egynegyed 7 órakor. A Kápolnási uccai templomban szombat és ünnepnapokon reggel 7 órakor. Hétköznapokon reggel mindkét templomban fél 7 órakor és este háromnegyed 6 órakor.

— Elkészült a vádirat a gyilkos katoná ügyében. Gebei József közhonvéd ügyében, aki a múlt hónapban egy éjszakai mulatozás után a Hatvan uccán leszurta bicskájával a városi zenede egyik szolgáját a katonai hatóságok befejezték a nyomozást és elkészült a vádirat. A honvéd-ügyesség Gebei Józsefet emberölés büntetével vádolja és a honvédtörvényszék már ki is tűzte az ügyben a tárgyalást október 12-re. A tárgyalásra 12 tanút fog-

nak megidézni.

— Nyomoznak a szőlőtelepi iroda betörője után. Megirtuk, hogy a Piac uccán lévő Ilona szőlőtelep irodájába és raktárhelyiségébe vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték és elloptak az iroda iróasztalából négy millió korona készpénzt, a raktárból pedig nagyobb mennyiségű bort vittek el és ittak meg a helyszínen is. A betörést többben követték el. A rendőrség egy fiatal embert fogott el vasárnap beugás alapján, akit a betöréssel gyanúsítottak, de hétfőn már szabadon engedték, mivel ártatlanságát sikerült bizonyítani. Az ügyben a nyomozás tovább folyik és valószínű, hogy rövidesen kézre is kerülnek a betörők.

— Megszüntet a város öt csempészutat. A vámelügyelőség jelentést tett a városi tanácsnak, hogy a monostori erdőben és az erdő alatt, valamint a pallagi erdő rész mellett összesen öt csempészut van, amelyeken egyéb áruk mellett sok bort csempészenek be a vámok elkerülésével Debrecenbe. A városi tanács hétfőn tartott ülésén úgy határozott, hogy ezeket az utakat lezárattja s erre a célra ötmillió koronát utalt ki a műszaki hivatalnak.

— Felborult egy autó, de utasai nem sérültek meg. Hétfőn délután az egyik debreceni autófuvározási vállalat személyszállító kocsija a hajdusámsóni országúton defektet kapott és felborult. Az utasok és a vezető kiestek a kocsiból, de komolyabban nem sérült meg senki. A soffőr a gépet egy óra alatt kijavította és az autó folytatta útját tovább.

— Egy csirkét akart lopni, mert éhezett. Kedden délelőtt a Werbőczy ucca egyik házának udvarára besurant egy szegényes ruhájú asszony és elloptott egy csirkét. A ház lakói észrevették és

átadták a rendőrnek. A rendőrségen az asszony először Tóth Józsefnének mondta magát és csak később ismerte be, hogy az igazi neve Góde Józsefné és különböző bűncselekményekért már többször volt büntetve. A lopást beismerte és előadta, hogy ebédet akart csinálni magának a csirkéből. A rendőrség a tolvaj asszonyt átadta kedden délben az ügyészségnek.

— A Kereskedelmi Alkalmazottak műsoros táncestélye. 2-án szombaton este tartja a KAOSZ. Fűvészkert ucca 9. sz. alatti Otthona tánctermében reggelig tartó estélyét. A rendezőség, tekintve, hogy saját tánctermében tartja estélyét, — a belépő díjat adókkal együtt 15.000 koronában határozta meg, hogy ezzel is elősegítse az estélyen való megjelenést. A rendezőség kéri a kereskedelmi alkalmazottakat, hogy estélyük érdekében ki-ki saját ismerősei körében tevékenykedjen.

— Átkísérték az ügyészségre a Piac uccai betörőt. A rendőrség a Piac uccai Katz Herman-féle ruhás üzlet kárára elkövetett betörés ügyében a nyomozást befejezte és a helyszínen elfogott betörőt Tóth Károly Pált, a 21 éves budapesti péksegédet kedden délben átadta az ügyészségnek. Megállapítást nyert, hogy Tóth Károly Pálnak nem volt büntérsé.

— Elismerten legnagyobb válsztek és legolcsóbb árak Feldheim Imre posztóházában, Kocsuth u. 6.

— Kényelmes, új és üzembiztos a „Fortuna” bérautóvállalat személyszállító kocsija. Elvállal személyszállítást Debrecenben és a vidéken. Kocsirendelés Debrecen, Csapó ucca 10. szám.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA, szept. 29-én: Bazarózsza. Vigjáték. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK, szept. 30. A nagy nő Operett. D) bérlet.

PÉNTEK, okt. 1-én: Orpheus a pokolban. Operette. Uj betanulással. C) bérlet.

SZOMBAT, okt. 2-án: Orpheus a pokolban. Operett. D) bérlet.

VASÁRNAP, okt. 3-án délután fél 4 órakor: Darázsészek. Vigjáték. Olcsó helyárak. Este 8 órakor: Orpheus a pokolban. Operett. Bérlet-szünet.

HÉTFŐ, október 4-én: Orpheus a pokolban. Operett. A) bérlet.

KEDD, október 5-én: Orpheus a pokolban. Operett. A) bérlet.

SZERDA, október 6-án: Ünnepi verset mond Halasi Mariska. Ezt követi: Cigánybáró. Operett. Halmos János m. v. C) bérlet.

A színházi iroda hírei: Népszerű, olcsó szelvénybérlet váltható a színházban.

A színházi iroda 15 darab olcsó szelvényt tartalmazó füzeteket ad. Minden nap mehet színházba, ha a szelvényt rendes színházi jegyre váltja a pénztárnál déli 12 óráig. A szelvényfüzet érvényessége 3 hónap.

Az igazgatóság újabb óriási áldozatkészségét bizonyítja az újonnan beszerzett Beyreuth-függöny, melyet a napokban szereltet fel a huzós függöny helyébe.

Ma utoljára Békeffy és Ragambay pompás vigjátéka: Bazarózsza

C) bérletben. Halassy Mriska és Kardoss Géza felléptével.

Ha mulatni akar, válta meg jegyét a Darázsészek vasárnapi délutáni előadására.

Offenbach örökbecsű operettje Orpheus a pokolban pénteken kerül felújításra Remete Géza új, ötletes rendezésében. Müller Mátyás betanításával.

Nagy nő — operett — Kolbay Ildikóval csütörtökön.

Mozgószínházak:

URANIA: Elmegyek a vadnyugatra, amerikai burleszk 7 felvonásban, irta, rendezte és játsza Buster Keaton, aki beáll cowboyoknak és szövetségét köt egy derék Riska tehennel, amely hűségesen követi gazdáját ezer kalandon keresztül. — Elsőrendű remek alakításán kívül az állatok kifogástalan idomítása gyönyörködteti a nézőt. Kísérők: Pingulin a mulatóban és Zígó a levegő hőse, burleszkek.

VIGSZINHÁZ: Két attrakció egy előadásban! A pesti Ufa és Uránia színház műsora. I. Páris éjjele, Honoré Balzac világhírű regénye 7 felvonásban. Akik Gorriót apót vászonra vitték, különös sulyt helyeztek arra, hogy a regény monumentális alakjai teljes épségükben kerüljenek elől.

A szcenizőrök ebben a kitaláló meséjű filmben felhasználják az alkalmat arra nézve is, hogy odavessenek egy párisi éjszakát, egy operabált vakító pompájával, vad tobzódással egy modern barchánál. A film szereplői kivétel nélkül elsőrangúak. II. Az oryilkos, dráma az amerikai hegvidékről, a főszerepben Jack Pickford. A régi amerikai idők egyik emléke, mozgalmas, vad história, éjszakai rajtaütések, gyilkosság, éjszókával minden, amit az amerikai filmromantika a legbákezőbben a saiat multjából nyújthat. Kísérő: Magyar Híradó.

METEORBAN csütörtökön „A sántán völgye”. Amerikai nagy attrakció! A főszerepben: Tom Mix. Kísérő filmek: Csak a fejét és Oroszlánzivű Muki. Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Jönnek péntektől:

VIGSZINHÁZ: Az erdőszéleány. — Harry Liedtke és Lia Maraval.

URANIABAN: Az oroszlanketrecben, Maciste legjobb filmje.

Szombattól:

APOLLOBAN: Vigesti! Házasodik a főnök ur és Autón szerzett menyasszony.

KÖZGAZDASÁG

Szilárd a határidő- és a készárupiac

A határidőpiac hivatalos árfo-lyamai: Magyar buza októberre 340—345, zárlat 344—344.5, novemberre 353—357.5, májusra 356.5—357, márciusra 385, májusra 390—394, zárlat 390—391, magyar rozs októberre 251—255, zárlat 254—255, márciusra 284—285, zárlat 284—285 ezer korona.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzései: buza 75-ös tiszai 340—345, felsőtiszai 335—340, fejemgyei és bácskai, pestvidéki és dunántuli 335—337.5, 76-os tiszai 345—347.5, felsőtiszai 340—342.5, fejemgyei és bácskai, pestvidéki és dunántuli 337.5—340, 77-es tiszai 347.5—352.5, felsőtiszai 342.5—347.5, fejemgyei és bácskai, pestvidéki és dunántuli 340—345, 78-as tiszai 352.5—355, felsőtiszai 374.5, rozs pestvidéki új 250—252.5, más új 250—252.5, árpa új elsőrendű 210—220, középminőségű 200—210, sörárpa felvidéki 270—300, egyéb 260—290, köles 190—210, zab elsőrendű 205—210, közép 190—197.5, tengeri 242.5—247.5, repce 550—580, korpá 155—160 ezer korona ab Budapest métermázsánként.

A debreceniek találkozóhelye
 Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az
István Király szálloda
 VI., Podmaniczky-utca 8.
 Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.
 A Nyugati pályaudvar közelében.

Szabó János
 uridivat és egyenruha szabóságába megérkeztek az őszi és téli **divatszövetek.**
 Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek mellett is készítenek öltönyt, téli kabátot, vagy felöltőt. Egyenruhákat minden kivételben készítenek. Egyenruhakellékek és katonai cikkeket állandóan kaphatók üzletben.
a ref. püspöki palotában, a Nagytemplomnál.

KUN JÓZSEF kőműves-műkőszőrős
 Széchenyi-utca 1.
 Javítások jutányos áron.

Kényelmes új és üzembiztos a Fortuna berautó
 vállalat személyszállító kocsija. Bérfuvar vállalat helyben és vidékre is. A kocsi megrendelhető: Debrecen, Csapó ucca 10. szám alatt.
 Telefon 320.

Elárverezek 1926 szeptember hó 30-án d. e. 12 órakor Debrecenben, József kir. herceg ucca 4. sz. házban 32.200,000 koronára becsült ingókat, u. m. butorfielékert.
 Rosner Imre bir. végrehajtó.

Sodronyágybetétek 160000 K-ért, Vaságyak stb. elismert elsőrendű gyártmány, gyári árban csak Szesztina Lajos és Tóth Gyula vaskereskedőknél vagy közvetlen a Vasbutorgyár R. T.-nál szerezhetők be.
 Kivánatra kedvező fizetési feltételek.

Legjobb tőkebefektetés, ha ruháját meret után, divatlap szerint készítteti és nem drágább a raktáránál **RÓTH MÁRKUSZ** angol uriszabó üzletében Bika-bérlház, József kir. herceg-ucca. Részletre is.

AUTÓSOK FIGYELMÉBE!
„REX” a tökéletes autóbenczin. a tökéletes autóolaj.
 Azonkívül állandóan raktáron tartunk traktor „Rex” benczint, traktor Lux-petroleumot, Lux-Császár-olajat, gázolajat, kenderolajat és az összes ásványolajtermékeket.
„STEAU” KŐOLAJKERESKEDELMI RT. tiszántúli fiókja (Piac ucca 46.) Telefonsz.: 13-23. Telep: Szoboszlai-ut, Déli-sgr. Telefonsz.: 3-62.

Vági ékszerész és vésnői műterme készít, javít és elad mindenféle órát és ékszert!
PIAC-UTCA 73. SZÁM.

Kovács Gyula
 tüzfifa és szénkereskedő. — Telefon: 464.
 Állandóan a legszolidabb árban beszerezhető **őles és aprított tüzfifa tölgy és bükk anyag.**
 Debrecen, Károly Ferenc József ut 18b. István-majommal szemben

Női kalapok
 legdivatosabb formában legolcsóbban beszerezhetők
Lauer Irén
 női kalapszalonzójában Rákóczi-u. 9. sz.
 Alakítások eredeti modellek után legjutányosabban készülnek.

Villanymotort
 újat és használtat felszerel, javít, újra tekercsel. ACCUMULATORT tölt, javít megbízhatóan a 26 év óta fenn álló **Földvári Debreceni Első Elektrotechnikai Gyár** Széchenyi ucca 55.
 Telefon 168.

Téli divatlapjaim megérkeztek!
 Szolid árban készítenek **FELÖLTÖT, KOSZTUMOT** és **TELIKABÁTOT** kedvező fizetési feltételek mellett.
BARDÓCZ
 NŐI SZABÓ, ARANY JÁNOS U. 2.

Túraautó,
 Austrodaimler, hatszemélyes, önindító, garantált üzemképes **eladó háztulajdonosnál,**
 Varga-ucca negyvenhárom.

PATKÁNY,
 egér, poloska és svábbogár irtószert törvényesen védve, nagyon olcsón kapható **Stern festéküzletében**
 Piac-u. 10., a Bikaival szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL
BICIKLIT VENNÉK,
 jókarban levő, erős, strapa-gépet. Cím a kiadóban. 1229

RONGYOT,
 tisztát, nagydarabosat, magas áron veszünk. Piac 49., nyomda.

ELADÁS
A Weinberger-féle
 Simonffy uccai üzlet berendezés eladó. Értekezhetni Feuermann bőrdősnél, Piac ucca 44., esetleg a helyszínen. 2033

Lőszormatrac,
 3 részes, új lisztláda fiókokkal eladók. Kazinczi ucca 2. 2030

Paplanáthuzás
 80,000.— Kész paplan kapható. — Paplanvarroda, Teleki 57. 2027

Olcsó
 hölgyfodrász, manikűr. Tanulóleány és kvártélyosleány felvétetik. József kir. herceg ucca 13. 2014

Kertes ház
 eladó. Hatvan uccai kert. Halastó 9., beköltözhető modern lakással. Értekezhetni ugyanott. 2013

Új és használt
 boroshordók legolcsóbban beszerezhetők báró Györfly Miklós hordógyártási telepén, Nap ucca 4. Telefon 12-83. Ugyanott javítások is készülnek. 601

TENGERI CSUTKA
 bármily mennyiségben kapható rendkívüli olcsó árban. Közraktár, Hid ucca 16., Gázgyárral szemben. 1938

Konyhák,
 kályhák, csövek és mindenféle vasalások olcsón beszerezhetők Bakos vaskereskedésében, Csapó u. 88. 1941

Legújabb
 bécsi modellek a legolcsóbban szerezhetők be Jungreis Mari női kalapüzletében, Arany János ucca 37. 1922

Moslék
 kapható disznó és kutya részére. Miklós ucca 2. 1978

Bessemer
 és Lutz-lakkgyárnak összes gyártmányai állandóan raktáron Weisz festékkereskedőnél, Hatvan u. 8. 456

Női, férfi lehérmény,
 vászon, zefír, mindennemű ruházati cikk legolcsóbban beszerezhető **Alföldi Áruházban,** Csapó ucca 26. 410

Legmodernebb
 ebédlöket, hálókat, szalonberendezéseket, valamint épületmunkákat olcsón vállal Bakó műasztalos Kossuth ucca, Kardos-ház. 463

Ház,
 jókarban levő, modern lakással eladó. Lorántffy 13. 2011

Fehérművarrást
 olcsón, szépen készítenek. Csokonai ucca 34. 2010

Csapó ucca 67.,
 Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 1373

Férfi,
 női gyapjuszövetek télikabátra és öltönyre legolcsóbban: Kupfer, — Kistemplombazár. 2003

Fenyő Sándor
 férfiszabó, Piac 26. Kül- és belföldi szövetekből készít divat szerint kifogástalan ruhákat. 2008

Kádiürdő
 (férfiaknak d. e. 6—10-ig, nőknek 11—3-ig) 3000 K. Rituális fürdő mérsékelt áron, szegényeknek ingyen. Orthodox rituális fürdő, József kir. herceg ucca 15. sz. 2015

5000 DARAB
FILCKALAP KERÜL E HÉTEN ELADÁSRA, MINDEN SZINBEN 110 EZER KORONÁÉRT A KALAPÜZEMBEN, PIAC UCCA 9.
 701

Wertheim
 kassza eladó. Csapó 42., bőrzület. 2012

Sírkövek
 leszállított gyári árban legolcsóbban beszerezhetők Hunyadi ucca 14. 1381

Autogénehégesztést,
 géplakatos munkákat jutányosan készít Ehrenreich, Arany János ucca 37. 1257

Kóser
 bornak hét hold szőlő termése, rizling, kadarka, dinka, bakar, szlamenka és vegyes, eladó. Simonyi ut 25., telefon 843. 1960

Srófos
 káposztás hordó, jókarban levő, eladó. Piac ucca 34., könyvkereskedés. 1906

Ékszert
 olcsón csak a készítőnél vehet. — Jvításokat és vésnői munkákat meg lehet várni. Feldheim Sándor, Piac 75. 1897

Naptól, hidegtől
 megvédi lakását, ha ablakára szövegt redőnyt vásárol Redőnyüzemnél, Bethlen u. 19. Telefon 425. 1134

Lusztig
 asztalos, Deák Ferenc ucca 10. — Vállal műbutorokat, üzleti berendezéseket. 581

Sírkövek
 műköből, termésköből olcsón kaphatók Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő ucca 2. 452

Tüzfifa
 és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzfifa behozatali rt. Telefon 12-50 és 10-93. 452

Műhímezés,
 gépzsurozás, endlizés, zsebkendő aszurozás Nagy Gyulánál, Bika-bérlház. 4658

Relief
 festékek, csillámok Berger festéküzletben, Csapó u. 827

Kalap-
 és kalapanyag újdonságaink megérkeztek, legolcsóbb árban kaphatók. Filckalapok 90,000-tól „Belvárosiban”, Kossuth ucca 26. 950

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE is Mándokínál, Arany János ucca 13.
 199

Pénztárcát.
 retikült, bőrdőntöt jót csak Feuermann bőrdősnél vehet. Piac u. 44. 3190

Paplanvarrodámban
 készülnek a legmodernebb paplanok, pefellyel, gyapjuval, vattával töltve. Megrendelések, frissítések, áthuzások gyorsan és jutányosan készülnek. Kész árak állandóan raktáron. Kereskedők részére is jutányos áron. Debreceni Lajos paplanvarroda, Kossuth ucca 11. Üzlet Sas ucca 4. 239

Fenyő Sándorné
Piac 26. Eredeti modellek szerint készít mindenféle fehérneműt, kézimunka montirozást. 2009

Női
és férfi kalapok nagy választékban kaphatók Nagy kalaposnál, Színházi átjáró. 571

GYERMEKKABATOKAT
hozott kelméből olcsón varr a Gyermekdivatház, Városháza (főkapu mellett).

Elegáns
olcsó jó ruhát Kelemennél, Piac 9. Tisztviselőknak árengedmény. 4776

Eladó
kötöny karban levő csinos kis családi ház. Tócskert, Faiskola ucca 7/g, háztulajdonos: özv. Polgári Gáborné. 1059

Szőrmeárúk
nagy választékban, kész és feldolgozatlan állapotban jutányosan beszerezhetők. Szőrmebundák átalakítását legújabb divatlap szerint elvállalja Kővári szücsmeister, Piac ucca 42., Pannónia-udvar. 973

Óra-
és ékszerjavításokat legolcsóbb árban két évi jótállással vállalok. Makai, Hatvan u. 33. 4639

Férfi sárcipő,
teljesen új, eladó. Cim a kiadóban. 1240

Paplangombok
olcsón kaphatók Barcza paszományosnál, Degenfeld tér 3. 1380

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 4451

Harisnyafejelést
legjobban, legolcsóbban zsinórpaszománygyárban, Piac u. 32., udvarban. 68

Filc-
és bársony kalapok olcsón szerezhetők be. Matta Anna, Csemete ucca 10. 1138

Linoleum-
és zománc-lakkok legolcsóbban szerezhetők be Lindenfeld, Degenfeldtér 7. Telefon 79. 4996

Mindenféle
szőrmeárúk nyersen és készen legolcsóbban beszerezhetők Altman szücsnél, Miklós ucca 22. 914

Címtáblát,
szobafestést, butor-, épületmázolást jutányosan vállal ifj. Zelinger, Kálvintér 4. 4726

Aromás, zamatos kávét
Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Degenfeldtér 11. szám. 1374

Jóminőségű
csertéglát és cserépet kapható Tóth és Sebestyén Kishegyesi uti tégla-gyárból. Az eladást eszközli a Debreceni Működgyár Rt., Fürdő ucca 2. Telefon 10-93. 452

Butorvásárlásnál
saját érdekében győződjön meg értékes és egyszerű háló-, ebédlő- és vegyes butoraim olcsó áráiról. Széchenyi 6. Klein. Asztalosmunkát vállalok. 4936

Cementlapok,
betoncsövek, kutyűrük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárban, Debrecen, Hatvan u. 7. 4453

Orth,
kóser kávé mérés és kifőzés megnyit Hatvan ucca 11. 4644

Lószerszámokat,
bőrpuhító és tisztító szereket legolcsóbban beszerezheti Hunyadi ucca 13., vitéz Nagy Béla szíjgyártónál. 666

Debreczenszky
kárpitós, Halköz 8. Kész hencserek, diványok, löször afrik matracok, börgarnitúrák állandóan raktáron. Javításokat jutányosan készítenek. 4636

Diványok,
hencserek, matracok készen kaphatók Glattstein kárpitosmesternél, Püspöki-palota. 2040

Sirkövek
műköből és termésköből, valamint fejfakövek legolcsóbban beszerezhetők. Mindenféle betonmunkát vállal. Polgári Lajos, Kishegyesi ut Faiskola ucca 7-g. 997

Raktáron
lévő nyári mosóanyagokat mélyen leszállított árakban Kupfer posttársnál, Kistemplombazár 4777

MANICURÓZTESSEN
az „lonában”. Egy manicur 5 ezer korona. Szent Anna 1. 378

Képkerekezést,
épületüvegezést, ablakok gittelését jutányosan vállalja Grünfeld, Széchenyi ucca 50. 4630

Nagy József
műszerész és villanyszerelő, — Simonffy ucca 16. — Telefon 663. 944

Wacha Róbert
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó üzeme, Debrecen, Simonffy u. 55. 4633

Kotrás László
katonai, polgári sapkakészítő, Piac ucca 89. 221

Személyautó-
fuvarozást vállalom jutányos árral. Arany János ucca 37., Ehrenreich. 1219

Borotválás
2000, hajvágás 3000, fazonra 5000, babi hajnyírás 5000. Szombat déltől vasárnap délig 50%-kal több. Tománál, Széchenyi ucca 57. 2050

KERESLET

Könyvelő,
raktárkezelő nagy gyáriparvállalathoz felvétetik harminc millió óvadékkal. Cim a kiadóban. 2035

Franciát,
németet jutányosan, sikeresen tanít okleveles tanerő. Cim a kiadóban. 2038

Kereskedők,
iparosok figyelmébe! Perfekt magyar-német levelező, mérsékelt díjazás mellett vállal levelezést, fordításokat és másnemű irodai munkálatokat. Cim a kiadóhivatalban. 2039

Mindenes
szakácsnő kis háztartáshoz elsejére felvétetik. Jelentkezhetni: Ullmann Piac ucca 44. 2034

Egy
bejárónó egész napi mukára, ki mosást, vasalást vállalja, felvétetik. Cegléd ucca 20. 2024

Egy
mindenes cselédeány, ki főzésben is jártas, felvétetik. Cegléd ucca 20. 2023

Jól
főző szakácsnét keresek elsejére. Jelentkezni délelőttöként 11-ig. Cim: Iparkamara első kapu házmesterénél. 2021

Házvezetőnő,
izr., 35—40 éves, feltétlen intelligens és jól főzni tudó, tisztaságot szerető, tisztességes házvezetőnő keresek. Cim a Független Ujságnál. 2026

Kaucióképes
személy mérszűletbe kimérőnk felvétetik. Fülöp, Homokkert ucca 121. 2051

Mindenes
főzőnő 2 tagu izr. családhoz felvétetik. Singer, Sziv ucca 4. 2052

Középiskolások
korrepetálását vállalja orvostanhallgató, hébert tanít. Cim a kiadóhivatalban. 1152

Jómunkás
cipészegédek felvétetnek. Hatvan ucca 41. 2029

Tanulóány
fizetéssel felvétetik Deutsch Mór könyvnyomdájában, Piac ucca 81. 2032

25—30 milliót
kihelyeznék megfelelő haszonrészesedés mellett elsőrendű biztosítókra. Kimerítő ajánlatot a kiadóba kérek „Üzlet” jellegére. 1291

Tanításra
elfogad gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiu- és leánytanulókat, valamint magántanulókat Kovács István tanár, Homokkert, Bujdosó ucca 13. sz.

Szörfvizsgára
műhelygyakorlattal előkészít — Ehrenreich Sámuel, Arany János ucca 37. 1258

Középiskolások
korrepetálását szerény díjazásért, esetleg lakásért vállalja orvostanhallgató. Külön németet s hébert is tanít. Cim a kiadóban. 1902

Állandó
takarítónőt 7—10 óráig keresek jó bizonyítvánnyal. Jelentkezni: Piac 34., az üzletben. 1904

Mosni,
vasalni, minden házi dologra megyek. Görbe ucca 15., 1. ajtó. 2007

30—40 millióval
betársulnék jömeneteli üzletbe, esetleg megvenném. Cim a kiadóban. 1194

Shakácsnőt,
ki a takarításban is segít, jó bizonyítvánnyal felveszek. Cim a kiadóban. 1903

VEGYES

Lakótársul
mennék magános urinőhöz, Piac ucca közelében elsejére. Cim: Hirlapiroda, Széchenyi ucca 6. 2048

Csinosan
butorozott tisztá, féregmentes szobát keresek a Széchenyi, Simonffy vagy József kir. herceg uccák elején. Cimek Széchenyi ucca 6., Hirlapárudába adandók. 2049

Csinosan
butorozott szoba 2—3 uriembernek azonnal kiadó. Csapó ucca 19. Kleinné. 2020

Lakás
átadó, szoba, konyha butorral. — Vendég ucca 41. 2019

Lakást,
esetleg ellátást kaphat intelligens urinő. Szent Anna 22., 2. ajtó. 2018

Elveszett
lorgnet, fekete gyöngysorral, becsületes megtalálója jutalomban részesül Simonffy ucca 7. alatt. Berkovits.

Egy
kapualatti, különbejáratu, egyágyas, fehér szoba, előszobával kiadó. Busi ucca 17. sz. 2036

Butorozott
szoba kiadó 2 fiatalembernek, esetleg egy házaspárnak. Török Bálint ucca 14. 2031

Műhelynek,
raktárnak nagy világos, száraz helyiség kiadó. Kazinczi ucca 2. 2028

Csinosan
butorozott szoba a kollégium mellett kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2037

Izr.
családnál izletes kosztot kaphat 2—3 személy. József kir. herceg ucca 11. 2047

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Esetleg ellátással. Széchenyi ucca 6., Hirlapüzlet. 2025

Csinosan
butorozott szoba két, esetleg három személy részére kiadó. Vár u. 6., udvarban második ajtó. 2022

Két
uccai pince raktárhelyiség azonnal átadó. Értekezni Püspöki-palota, Szőlősi-tözsdebe. 1979

Asztalosok,
pintérek részére szükséges esztergályos munkákat készít Könyves Tóth Antal esztergályos mester, Rákóczi ucca 14. 615

Butorozott
szoba zongorahasználattal egy vagy két urileánynak kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1997

Központban
levő háromszobás lakásom elcserélném Piac uccai 2 szobás lakással. Cim a kiadóban. 1998

Megnyit
Teichmann Béla cég, Piac ucca 83., szőrmearu-osztálya. — Óriási választék mindenféle szőrmékben. Viszonteladókna árengedmény! Cimre ügyelni! 713

Különbejáratu
butorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal október elsejére kiadó — Gyémántnál, Piac 58. 1949

UJSÁGKÉZBESITŐ ASSZONY
felvétetik a kiadóhivatalban, Piac ucca 49.

Különbejáratu
butorozott uccai szoba azonnalra kiadó. Nyugati ucca 32. 1959

Diáklányt
lakásra vagy teljes ellátásra urt család központban elfogad. Cim a kiadóban. 1956

Elegánsan
butorozott különbejáratu szoba, fürdőszoba használatlaltal kiadó. — Hatvan ucca 50. 1929

ZONGORÁT
kölcson vennék. Kérem, aki zongoráját uriháznak kölcson adni hajlandó, sziveskedjék a kölcson-díj jelzése mellett ezen szándékát a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalánál bejelenteni. 1936

Ismét
lehet heti vagy havi részletre ruházkodni Tegdesnél, Péterfia 42.

Bérbe keresek
2—3 szobás kisebb családi házat, esetleg közeli kertben is. Ajánlatot a fizetési feltételek megjelölésével a kiadóba kérek „Lakás” jellegére. 1290

MENEKÜLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.